

„Danstereu“
 et halugentlig Nyheds- og Oplysningsblad for det danske Folk i Amerika,
 udgivet af
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
 Blair, Nebr.
 „Danstereu“ udkommer hver Onsdag og Lørdag.
 Pris pr. Aargang i de Forenede Stater \$1.50; til Udlandet \$2.00.
 Bladet betales i Forud. Bestilling, Betaling, Adressforandring og alt andet angaaende Bladet adresseres:
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
 Blair, Nebr.
 Redaktør: Harald Jensen.
 Entered at the Post Office at Blair, Nebr., as second-class matter.
 Advertising Rates made known upon application.

„Danstereu“
 bliver sendt til Subskribenter, indtil udtryktelig Ophjælselse modtages af Udgiverne og af Gælder betalt, i Overensstemmelse med de Forenede Staters Postlove.

Naar Læsere henvender sig til Folk, der averterer i Bladet, enten for at lade hos dem eller for at lade Uplysninger om det averterede, bedes de altid omtale, at de saa Avertissementet i dette Blad. Det vil være til genfældig Nytte.

Fra Morsmødet.
 Den fore. danske ev.-luth. Kirkes Morsmøde i Racine, Wis.
 (Sluttet).

Eftermiddagsmødet om Mandagen d. 9. Juni vil blive mindet længe — og af mange Grunde. Det blev en varm Dag — med mange buldrende Ord; lige fra Formandspladsen og ned gennem den store Forsamling lyfte det af Kampbet.

Det gjaldt nemlig denne Dag om at komme „Danstereu“s Redaktør til Livs.

Men først var der nogle glatte Sager.

Komite Nr. 3 rapporterede og følgende Punkter vedtoges uden at Sinesende tom i Oprør:

- 1) Morsmødet udtaler sin Tak for de Gæster, der gennem Aarets Løb er indkomne til Præstentempe; ligeledes Tak til Præstentempe for dens Arbejde, og foreslaar, at Komiteen bliver staaende og arbejder videre.
- 2) Kun saadanne Missionærer, som er antagne af Samsundet og virker i Samsundets Tjeneste, maa opføres i Morsberetningen, og de paalægges at indsende Rapport om deres Arbejde til Sekretæren.
- 3) Morsmødet udtaler sin Tak til Vennerne af Børnehjemmene for den Samvirkelse, de har vist i det founde Aar, og ønsker, at den maa vedvare, saa muligt Resten af Aaret paa Børnehjemmet i Elk Horn kan blive betalt i det kommende Aar.
- 4) De Bøge, som indkommer til Dyremissionen, tilsendes de forskellige Missioner saa snart som muligt.
- 5) Morsmødet beklager og badler, at nogle af Præsterne undlader at indsende Rapport til Samsundets Sekretær, og det paalægges Præsterne at indsende Rapport til Sekretæren inden 1ste Marts. I Tilfælde af, at nogen Præst forsummer det, maa Vedkommende indsende en skriftlig Begrundelse til Kirkeaaet inden 1ste April.
- 6) Morsmødet anmoder Præster og Delegater om at arbejde henimod, at alle konfirmerede Medlemmer straks efter Konfirmationen bliver bidragshænder.

Derefter havde Komiteen foreslaaet, at „Dn.“ skulde udkomme 2 Gange i kun 4-sidigt Format.

Dg saa var Varmen det lige med det samme.

Det er af flere Grunde umuligt at give et fuldt Referat af Forhandlingen. Men enkelte Blomster kan anføres.

En Taler ønskede, at Redaktøren skulde berejse de Forenede Stater, og holde sig et helt Aar i Danmark o. s. v. Han glemte ganske at meddele, hvem der saa skulde redigere Bladet imens.

Udfærdigede antede i mere eller mindre velvalgte Ord over „Dn.“s Fremtidighed til at sige en Ting rent ud om vore Samsunds Sager.

En paafald, at „Folket“, — man betænke blot Mandens Gæne til at sige „alt Folket“ — var imod „Dn.“

Der blev dog ogsaa protesteret kraftigt imod denne Sats; Talere fra andre Gæne havde lige det modfatte Indtryk, at „Folket“ nemlig var for „Dn.“

Under disse Forhold kunde det ikke andet end have en meget uheldig Virkning, da „Dn.“s Red. oplyste, at han allerede for 15 Maaneder siden havde søgt at blive „Dn.“s Red. tvit; at man sidste Aar i et Møde, hvor han ikke selv var tilstede, havde angrebet ham, fordi han optog for lidt Samsundsstof. Den Gang var Papirskurven for stor, nu for lille.

Han kunde ej heller indse, hvorledes man samtidig kunde rejse i Danmark og sidde og skrive Nyheder i Blair, Nebr. Dg for hvis Penge?

Der søftede sig ej heller en Røst, da han omtalte sin Ret til at fastholde den soleklare Fortsættelse af den samme Morsmødestemmelse, der trævede Svær inden 1ste Sept. 1901 paa da Morsmødet alt tidligere havde stillt den godkendt Kirkeaaets Stilling i denne Sag, var der intet hered at gøre.

Det faar være nok med disse Anhydninger.

Forlaget om „Dn.“s Indskrænkning faldt — og heldigvis vil „Dn.“ derfor fremdeles udgaa med en 8-sidig Onsdags- og en 4-sidig Lørdagsudgave.

Efter denne hede Debat kom saa Afstemning om Komiteens sidste Punkt:

Morsmødet henstiller til Direktøren for „Danish Luth. Publ. House“, at der sker et Redaktørstifte ved „Dn.“

Det meddeltes, at der ikke var Enighed i Komiteen om dette Punkt, — og ved Afstemningen i Morsmødet viste sig det samme.

Uf en Forsamling paa over 100 stemmeberettigede stemte kun 69; nemlig 41 for Forlaget og 28 imod.

Uf „Dn.“s Red. herefter vil resignere og fastholde sin Resignation, siger sig selv.

Om Aftenen var der som sædvanlig Møder i alle 3 Kirker, og næste Formiddag — Morsmødet sidste — holdtes der Ordination i Gmauskirken.

Ordinerede blev følgende 3 Kandidater: N. P. Sørensen (med Rald fra Luck, Late Town og Cushing, Wis.); J. Scott (med Rald fra Shenington og Warrens, Wis.) samt Louis Larsen (med Rald fra Warren, La.).

Som sædvanlig holdt Viceformand Pastor A. L. J. Scholm Intimations-talen, og Formand Pastor G. B. Christiansen Ordinationstalen.

Ilf Eftermiddagsmødet samme Dag forelaa mange vigtige Sager, men paa Grund af den snævre Tid fik det som Regel en mangelfuld Behandling.

Udelagt var det, at Kvindernes, i Grændelse af, at der allerede i Aar burde gøres noget for Uahmissionen, selv tog Initiativet til et Møde, hvor de besluttede at faa rejst en Bevægelse blandt Kvindernes i vort Samsund med det Formaal at stifte \$1000 allerede i Aar til denne Mission.

Paa Grundlag af denne Kvindernes Beslutning tog Morsmødet da en ny Bestemmelse, i Følge hvilken der allerede i Aar maa begyndes paa denne Missionsgerning, saafraat de petuniære Forhold i den Henseende er betryggende.

Dette var utvivlsomt Morsmødet Glanspunkt; vi faar saa da forbaaselig lidt ny Mission blandt vort store Folk herovre.

Sikkerlig vil ogsaa Guds Velbehag hoile herover fremfor over Rabaldermørernes Bestemmelser.

Desuden foretoges en Mængde Valg; vi opsummer dei hele i Sammenhæng.

Til Redaktør for „Kirkebladet“ valgtes Past. J. M. Hansen, Chicago, og til Medredaktør L. Petersen, Chicago. Til Redaktør for „Børnebladet“ valgtes Past. L. Johnson, Wau-paca, Wis.

Direktionen for Danish Luth. Publ. House fik sine afgaaende Medlemmer genvalgt.

Komiteen for Ungdomsagen: Past. L. Petersen, Chicago, Ill.; Pastor Harald Jensen, Blair, Nebr.; Pastor J. P. Naarup, Oshkosh, Wis.; Past. J. Gertsen, Hutchinson, Minn.; Pastor L. Jensen, Rustin, Iowa.

Præstentekomite: Pastor A. Rasmussen, Couler, Iowa; Pastor P. P. Thibet, Delmar, Ja.; Pastor J. M. Hansen, Chicago, Ill.

Historie Komite: Pastor P. S. Big, Elk Horn, Ja.; Past. A. M. Andersen, Viborg, S. D.; Past. R. Andersen, Brooklyn, N. Y.

Hedningemissions Komite: Pastor R. Hansen, Cedar Falls, Ja.; Pastor Harald Jensen, Blair, Nebr.; Missionær Jens Dizen, Bombells, N. D.

Morsmødet havde følgende Medlemmer: Pastor S. Hansen, Kenmare, N. D.; Mr. J. Schulz, Vermillion, S. D.; Mr. S. P. Swendsen, Albert Lea, Minn. Denne Dag valgtes tillige den Stolektion, vi sidst omtalte.

Med Afhængelsen af „Vor Gud han er faa fast en Borg“, sluttede Morsmødet.

Om Aftenen holdtes der Afstedsmøder i alle 3 Kirker — og saa gik det hjemad igen, til Arbejde paa det nye Beslutningsgrundlag.

Hvortom der ved Lejlighed kan blive Tale.

Præsident Loubet
 — i —
København.

København, 25. Maj.
 Modtagelsen.

Genad Kl. 11 var hele det officielle Apparat i Orden paa Toldeboden. Man saa samtlige Ministre i Uniform med Undtagelse af Kultusministeren. Konsejlspræsidenten var den russiske St. Anna-Ordens brede blaa Baand og var ligeformet de to militære Ministre saa stærkt smykket med Ordensbefælinger, at de paa dette felt mægtigt kunde optage Konturen med de fremmede Diplomater, der selvfølgelig var mødt fuldtalligt. Forrigt saas Ingenens Formand, Overpræsident Oldenburg, Hr. Hørring, Universitetets Rector, Prof. Thomsen o. m. a.

Kl. 11 steg den franske Gesandt, Mr. Jusserand i en lille Dampchalet og sejlede ud mod den lille franske Skibade, der efforteret af danske Drogskibe, styrede ind paa Indrederne under almindelig Kanonade. Dore fra den franske Skibe led Marskallens Toner dampet ind mod Toldeboden.

Et Øjeblik efter led Janemarschen fra det paa Toldeboden opstillede Gardebataljon, medens Kongen, Kronprinsen samt Prinserne Valdemar, Hans og Harald førte op foran Kongeteltet.

Straks efter tog de kongelige Herkaber atter til Syne blandt Honoratiorene, hvis mangeartede, guldbroderede og ordenssprægede Uniformer gjorde det festligste Indtryk mellem de grønne Palmer, der garnerde den med rødt betrukte Landgangsstræppe.

Man ventede nu hvert Øjeblik, at Præsidenten skulde gaa fra Borde; men da den lille Dampchalet som tilbage, medførte den kun Gesandens Sekretær, der straks opstige Marineministeren, som derefter iformt nærmede sig Kongen og førte en kort Samtale med ham. De tilstedeværende stak Hovederne sammen: var Præsidenten bleven syg? Eller var der opstaaet en diplomatisk Forbitling?

Nof er det, man sentte Ildud efter Kongeskalet, og Kongen, som aabenbart først havde haft til Hensigt at modtage Præsidenten ved Landgangsstrappen, steg tilligemed de kongelige Prinser og Marineministeren om Bord i Chaluppen og styrede over til det franske Skib, medens Kanonerne tordnede og Matroserne paa Logistibene raabte Hurra.

Paa „Casini“ modtog Præsident Loubet Kongen ved Jalderebstrappen, hilste ham hjerteligt og præstenterede ham for Minister Delcaase og de fornemste blandt Følget. Et Par Minutter efter steg Præsidenten og Kongen i Chaluppen og sejlede under fornyede Hurraer fra de danske og franske Skibe og under en voldsom Kanontorden over til Toldeboden.

Paa Trappens nederste Trin hød Kongen galant sin Gæst Armen, og Hr. Loubet, der var iført en pelstammet Overfrakke over sin sorte Kjøledragt, som kun var smykket med Elefantordenens brede blaa Baand, steg med blottet Hoved op til de ventende Honoratiorene, hvorefter en vidtseftig

Præsident Loubet tog derpaa Ordet og udtalte følgende:

„Intet har kunnet være mig behageligere end paa Hjemvejen fra et Land, som med saa god Grund er os kært, at hilse paa den højt agtede Herkter over en Nation, for hvilken Frankrig kun nærer Agtelse og Sympati. I dñs Taknemlighed for den Modtagelse, jeg har faaet, hæver jeg mit Glas til Vore for Hans Majestæt Kongen og hele den kongelige Familie, og jeg drifter paa Held og Lykke for det brade danske Folk.“

Efter Talens Slutning spillede Musikken den danske Nationalsang.

Efter Tallet begav Selskabet sig til Stilberigemakket, hvor Kaffen indtoges — uden Kognac og Cigarer.

Derpaa fulgte Kongen atter Præsidenten til hans Værelser, gif paand tilbage til Residenspalet og indfaand sig et Aarier senere igen hos Præsidenten for at invitere denne til en Aretur gennem Bøen.

Turen gif gennem Strøget til det ny Raadhus, hvorfra man drejede om ad Jernbaneterrænet, forbi Aborres- og Vredstedparterne og ned til Beblings- og Sortedamskanten. Løns de smukke Søer gif Turen videre til Sibanesgaarden og Frihavnen og derpaa ad Langelinie til Toldeboden.

Denne Aretur, der gif Præsidenten Lejlighed til at se Hovedstadens smukkeste Partier, kom ganske bog paa alle; den var fuldtommet improviseret. Paa Toldeboden stod Titusinder af Menneker og ventede i Timevis; Hædsaaalen fik første i sidste Øjeblik at vide, at den kunde „træde af“ i en Time, og hele det fornemme Selskab, som havde givet Møde for at tage Afled,

Marskallisen. Med blottet Hoved passerede Præsidenten langt Fronten og steg derpaa tilligemed Kongen ind i Guldbryllupsstræket.

Saa gif det gennem de ventende Mennekesmaser, paa hvilke Præsidentens vindende Smil gjorde det aller bedste Indtryk op til Amalienborg, hvor Kongeslaget vadede paa Residenspalet og Trifoloren paa Kristian den Svendes Pale.

Kl. 12.45 færdedes i Riddersalen den sidste Frost.

Indbudne til at deltage i Protoften var foruden Præsidenten tillige hans Sen, Hr. Voul Loubet, en ung Mand paa ca. 23 Aar. Fremdeles Præsidentens Adjutant, Oberst Silvestre og hans øvrige Følge. Desuden saas samtlige Ministre, som var til Stede paa Toldeboden, den svensk-norske Minister, Ved-Friis, den russiske, amerikanske, franske, tyske, østsig-ungarste, engelske og italienske Minister. Af hjemlige Notabiliteter bemærkedes Justitiarius Koch, Viceadmiral Meldahl, Biskop Rørdam, Kammerherre C. Rothe, Politidirektor Petersen, Chefene for de Skibe, som havde paraderet paa Rheden, Kongens Livlæge og flere.

Straks efter Antomsten til Amalienborg havde Kongen fulgt Præsidenten til hans Værelse, hvor han var sammen med ham en halv Snæs Minutter. Saa førte Kongen tilbage til Residenspalet, medens Præsidenten gjorde Toilette. Et Aarier Tid senere gif Kongen over Kolonaden til Kristian den Svendes Pale, lod sig melde hos Præsidenten og fulgte denne ind i Gobelinsgemakket, hvor de øvrige tgl. Personer var samlede. Umiddelbart derefter gif man til Bords, idet Præsidenten førte Kronprinsessen, Kongen Prinsesse Marie, Kronprinsessen Prinsesse Thora, Prins Valdemar Grevinde Wille-Brache, Prins Hans Fru Jusserand og Prins Harald Frel. Orholm.

Ved Bordet havde Præsidenten Kronprinsessen paa sin højre Haand, Kongen paa sin venstre; og Siden af Kongen haf Prinsesse Marie.

Opdættningen var dyest smagfuld, og Bordet bugnede under det tgl. Statfammers aller forbareste Porcellæn samt Guld- og Sølvservice. Den skønneste Pryd var dog den Brimmel af Roser, som flødte Opstærne.

Under Tallet musikerede Livgardens Musikkorps, der havde intoneret Riberhusmarschen, da man gif til Bords.

Ved Champagnen rejste Kongen sig og holdt paa fransk følgende Tale til Præsidenten:

Hr. Præsident! Jdet jeg er overordentlig glad ved, at De har villet bæere mig og mit Land med Deres elskværdige Bøse, ligger det mig paa Hjerte at bringe Dem min varmeste Tak derfor, og idet jeg dñt beklager, at Deres Ophold blandt os bliver af saa ringe Varighed, drifter jeg paa Hr. Præsidentens Sundhed og paa Held og Lykke for hans skønne Fædreland, for hvilket han overalt er den første og værdigste Repræsentant.“

Efter Talem spillede Musikken Marskallisen.

Præsident Loubet tog derpaa Ordet og udtalte følgende:

„Intet har kunnet være mig behageligere end paa Hjemvejen fra et Land, som med saa god Grund er os kært, at hilse paa den højt agtede Herkter over en Nation, for hvilken Frankrig kun nærer Agtelse og Sympati. I dñs Taknemlighed for den Modtagelse, jeg har faaet, hæver jeg mit Glas til Vore for Hans Majestæt Kongen og hele den kongelige Familie, og jeg drifter paa Held og Lykke for det brade danske Folk.“

Efter Talens Slutning spillede Musikken den danske Nationalsang.

Efter Tallet begav Selskabet sig til Stilberigemakket, hvor Kaffen indtoges — uden Kognac og Cigarer.

Derpaa fulgte Kongen atter Præsidenten til hans Værelser, gif paand tilbage til Residenspalet og indfaand sig et Aarier senere igen hos Præsidenten for at invitere denne til en Aretur gennem Bøen.

Turen gif gennem Strøget til det ny Raadhus, hvorfra man drejede om ad Jernbaneterrænet, forbi Aborres- og Vredstedparterne og ned til Beblings- og Sortedamskanten. Løns de smukke Søer gif Turen videre til Sibanesgaarden og Frihavnen og derpaa ad Langelinie til Toldeboden.

Denne Aretur, der gif Præsidenten Lejlighed til at se Hovedstadens smukkeste Partier, kom ganske bog paa alle; den var fuldtommet improviseret. Paa Toldeboden stod Titusinder af Menneker og ventede i Timevis; Hædsaaalen fik første i sidste Øjeblik at vide, at den kunde „træde af“ i en Time, og hele det fornemme Selskab, som havde givet Møde for at tage Afled,

maatte dele Stæbne med almindelige Dødelige.

Krejsen foregik Kl. 4, og til Stede var omtrent de samme Personer som ved Modtagelsen. Kongen fulgte Præsidenten ned ad Trappen, paa hvis nederste Trin Hr. Loubet venstabeligt greb sin gamle, ridderlige Vært, som han syntes at være kommen til at holde en Del af, ved Frakketræden for ligesom at drage ham med ned i Chaluppen. Kongen gjorde sig ikke kostbar, men fulgte med over til Præsidentens Skib, hvor han paand tog en hjertelig Afled med sin Gæst. Til Minde om Besøget stæbte Kongen sit Fotografi til Officersmessen.

Strats efter at Kongen var gaaet fra Borde, dampede den lille franske Skibade Nord paa, under Kanonafald og Hurraaaf, medens Mængden paa Langelinie viftede med Lommestærkerne. Der var blandt Publikum kun een Mening om, at den første franske Præsident, som har besøgt København, har efterladt sig det smukkeste Minde her.

Europæernes Forbrudelse
 mod
en indfødt Befolkning.
 Af Gratian Gray.

Uden Overdrivelse tør man sige, at Ny Zeelands indfødte Befolkning bærer Fortrinset fremfor alle farvede Racer paa Jorden. I legemlig Kraft og Udvikling (baade hos Mand og Kvinde), i Anfigstrækkenes italtalede Præg, saavel som i sjælelige Gæner og Anlæg overgaar de endogaa Nordamerikas Rødbuder og staar højt over de Nomadestammer, som færdes i de hølt tropiske Strøg af Australiens Fastland. Udeles ulige i Sprog, Sæder, Legemsbygning, Farve og aandelig Anlæg, er der ingen Grund til at tro, at Ny Zeelands Maori og Australiens Neger hører til den samme Familie.

Alle Undersøgelser om Maoriernes Oprindelse fører til det Resultat, at den Befolkning, som Cook og de andre Opdagere i sin Tid fandt paa Nør, var Efterkommere af et Folk, der er kommet langvejs fra — hvor langvejs fra staar hen som et uløst Spørgsmaal. Ingen Historiker har funnet pege paa det Sted af Kloden, hvor deres Stamme havde hjemme, og Maorierne har selv ingen Oplysninger tullet hde. De har et Sagn om, at deres oprindelige Hjemland har været et Sted, som hed Hawaii, men om dets Beliggenhed ved de intet, og hele Spørgsmaalet er hyllet i Tvivl og Mørke. Med nogenlunde Sikkerhed vides kun, at de maa have rejst Indfunder af Mile (engelske) over Stillehavet, før de naaede deres Hvilested trettien Hundrede Mil fra Australiens Fastland. At denne Rejse maa være foregaaet i østlig Retning synes utvivlsomt, da vi to Tusind Mil længere borte paa Havajis-Øerne finder en Befolkning, der i høj Grad ligner Maorierne. Farten er ens, og Ligheden strækker sig til Sproget og alle væsentlige Karakterer. Overbevisningen herom paatvinger sig den rejsende fra saa stærkt, at han, dersom ikke Havajis Natur var saa afgjort tropisk, kunde mene, at han endnu færdes mellem Maorierne.

Naar der findes en saadan Lighed mellem Havajis og Ny Zeelands Befolkning, er det mærkeligt nok, at der midt imellem dem findes en helt anden Mennekestype, nemlig paa Samoa-Øerne. De indfødte her har ikke nær saa mørk Farve; deres Hud er metalglinsende som Bronse. De har mildere Sæder end de indfødte baade paa Ny Zealand og Havaji; de har mere naturlig Ynde i deres Opdræden og er ikke nær saa lade i deres daglige Værem. I aandelige Anlæg staar de ifte tilbage for Havajianerne eller Ny Zeelænderne, men de har ikke levet under saa gode Udviklingskaar som disse. Men jeg henviser kun til dem her for at paapege, at der mellem de vidt fra hinanden fjernede Folk af stor indbyrdes Lighed findes en helt anden Stamme, en Rendsgerning, som gør det endnu bankeligere at komme til Bunds i Spørgsmaalet om Oprindelsen af den Befolkning, der bebod de mangfoldige Øer i Stillehavet.

Saa meget er vist, at Maoriene er en glimrende Type af den farvede Mennekestype. Dette Indtryk gjorde han ogsaa paa dem, der saa ham første Gang. I Cooks Dage og mange Slægted derefter var han rid, kriegerisk og stolt; der førtes hyppige og haardnaktede Kampe indenfor Stammerne. Disse Stammefejder varede til langt ind i det nittende Aarhundrede og endte med Te Ranerahas frøgtelige Slagterier nogle Aar efter, at den engelske Kolonisation for Alvor var begyndt.

Den Gang og længe efter levede Missionærerne med Livet i Hænderne. Men det lykkedes dem lidt efter lidt at faa Bugt med de indfødtes vilde og trigerste Sind. Stammefejderne blev mindre hyppige, og Mennekesæderne hørte lidt efter lidt op. Ja, nogle af de første Missionærer fik Distriktet Bay of Islands til at tage mod Kristendommen. Men der var en Modvirkning, som hindrede disse modige Mænd i deres Gerning mellem de indfødte, hvem de skulde føre fra Afguderne til den eneste sande Gud, og som ved de kristnes Forbilde skulde bringes ind under de nye Livskaar, som Omvendelsen krævede. Denne Rendsgerning maa nævnes, fordi den er Udgangspunktet for den sftre Demoralisationsproces, der fra nu af foregik med de indfødte, og som med alle sine førgelige Følger vedværet den Dag i Dag.

Ulykkeligvis fik Ny Zealand i Begyndelsen af det nittende Aarhundrede Tiltrækning for Europæerne som et fortrinligt Hvalfangststed. Paa forskellige Steder af Kysten oprettedes der Hvalfangststationer, og de vigtigste af disse laa netop i de Gæne, hvor Missionærerne virkede.

Hjppigt kunde her samlet en fyrretype Hvalfangstskibe, og fra disse udsigtes den forberedelse, der nedbrød Maorifolkets Kraft. Brandevinen kom i Følge med de hvide Mænd. Vortromtes Sømand — i Reglen samvittighedslose Menneker — søgte Tilhold mellem de indfødte, tog sig Skuturer iblandt dem og medførte alle den hvide Races Væster, men ingen af dens Vnder. Trods alle Missionærernes Indtænkninger for at hindre det, greb Druktenkladen om sig blandt de indfødte. Naar det første Skridt er gjort, følger de andre hurtigt efter, og fra de berusede Drikkes giftige Rilde udsprang Ny Zeelands Demoralisation paa alle andre Omraader. Det er unyttigt i Enkelthederne at følge Udviklingen fra sin første Væring med Europæerne til vore Dage. Her skal blot siges, at Druktenkladens Laft var ukendt mellem de indfødte før Europæernes Komme, og at den er den farligste og førgeligste Udskjælf af europæisk Civilisation. Jeg anfører ifte dette paa Grundlag af andre Beretninger, men jeg ved det af Erfvning. Jfte en, men mange Gange har jeg gennemreist Ny Zealand paa Kruds og tørs, i Nord og Syd. Baade i offentligt hved og paa anden Maade er jeg kommen i Berøring med hver eneste indfødt Stamme i dette herlige Land, hvis Skønhed følger Sindet med Beundring. Her, hvor Naturen er en vundervulig Aabenbarelse af Guds Stærke og Kærlighed, har mit Hjerte maattet sørge over den Nedværdigelse, hvori en vel udrustet Racer er nedbrunet gennem Druktenkladens Vp. Stønt alle stiftende Regeringer gennem det founde Aarhundrede har været slybige i denne Henseende, mener jeg dog, at Ansbalet falder aller tungest paa den nuværende. I Stedet for helt at forhnde Salget af berusede Drikke til de indfødte, oprettes der Salgssteder i Gæne, hvor den farvede Befolkning er talrigere end den hvide, og der er for Tiden Planer oppe om at oprette Salgssteder i Distrikter, som hidtil har været fri for denne Plage. Talsmændene for Bøsthytelsen af de indfødte og nogle af disse egne, mest fremragende Mænd, der ser, at Drikkeriet gør deres Race fattig og truer med helt at tilintetgøre den, har af deres Maag søgt at stanbe Udbredelsen af berusede Drikke. Men de maa læmpe om en mægtig, sftendelig Indflydelse i deres mennekesfætlige Virksomhed, og de ved godt, at Maoriene har selv ingen Oplysninger om, der vil fætte Straf — høje Væder eller Fængsel — for Salg eller Udbæling af Brandevin til nogen indfødt, det være sig Mand, Kvinde eller Børn. Naar man betænker de umaadelige Penge-sommer, som de indfødte har anvendt til Drik og de lange Rækker af Frelsforskyttere og Fortrædelse, samt den unaturligt store Dødelighed, som er fulgt med den overværende Nydelse af Spiritus, kan man ikke andet end stille sig i deres Rætte, som prøver paa at bekæmpe Ondet ved at omgærde de indfødte med Moralens eller Lovens Værn. Lad os en Gang tage Sagerens Stilling i Ojesyn! Englænderne har taget en Del af Landet i Besiddelse ved at konfirtere Territorier, hvor der har fundet Oprør Sted. Men dette er kun en ringe Del af de Stræftninger, som er gaaede over paa europæiske Hænder. Af hele det udstrakte Land er kun en Trettededel i de indfødtes Besiddelse, og de kan ikke fremvise nogen Betalingssum for det tabte. Ihi lang tid første Del af Salgs-pengene er gaaede i Kommen paa Brandevins-Ringen, og dersom Opføbet af Jord fortsættes, og der ikke sættes nogen Hindring for Drikkeriet, vil Maoriene svinde ind til en ganske lille Rest, som maa tage sig sit Underhold til af den Racer, som har ødelagt

grundedes i 1814. Den Gang og længe efter levede Missionærerne med Livet i Hænderne. Men det lykkedes dem lidt efter lidt at faa Bugt med de indfødtes vilde og trigerste Sind. Stammefejderne blev mindre hyppige, og Mennekesæderne hørte lidt efter lidt op. Ja, nogle af de første Missionærer fik Distriktet Bay of Islands til at tage mod Kristendommen. Men der var en Modvirkning, som hindrede disse modige Mænd i deres Gerning mellem de indfødte, hvem de skulde føre fra Afguderne til den eneste sande Gud, og som ved de kristnes Forbilde skulde bringes ind under de nye Livskaar, som Omvendelsen krævede. Denne Rendsgerning maa nævnes, fordi den er Udgangspunktet for den sftre Demoralisationsproces, der fra nu af foregik med de indfødte, og som med alle sine førgelige Følger vedværet den Dag i Dag.

Ulykkeligvis fik Ny Zealand i Begyndelsen af det nittende Aarhundrede Tiltrækning for Europæerne som et fortrinligt Hvalfangststed. Paa forskellige Steder af Kysten oprettedes der Hvalfangststationer, og de vigtigste af disse laa netop i de Gæne, hvor Missionærerne virkede.

Hjppigt kunde her samlet en fyrretype Hvalfangstskibe, og fra disse udsigtes den forberedelse, der nedbrød Maorifolkets Kraft. Brandevinen kom i Følge med de hvide Mænd. Vortromtes Sømand — i Reglen samvittighedslose Menneker — søgte Tilhold mellem de indfødte, tog sig Skuturer iblandt dem og medførte alle den hvide Races Væster, men ingen af dens Vnder. Trods alle Missionærernes Indtænkninger for at hindre det, greb Druktenkladen om sig blandt de indfødte. Naar det første Skridt er gjort, følger de andre hurtigt efter, og fra de berusede Drikkes giftige Rilde udsprang Ny Zeelands Demoralisation paa alle andre Omraader. Det er unyttigt i Enkelthederne at følge Udviklingen fra sin første Væring med Europæerne til vore Dage. Her skal blot siges, at Druktenkladens Laft var ukendt mellem de indfødte før Europæernes Komme, og at den er den farligste og førgeligste Udskjælf af europæisk Civilisation. Jeg anfører ifte dette paa Grundlag af andre Beretninger, men jeg ved det af Erfvning. Jfte en, men mange Gange har jeg gennemreist Ny Zealand paa Kruds og tørs, i Nord og Syd. Baade i offentligt hved og paa anden Maade er jeg kommen i Berøring med hver eneste indfødt Stamme i dette herlige Land, hvis Skønhed følger Sindet med Beundring. Her, hvor Naturen er en vundervulig Aabenbarelse af Guds Stærke og Kærlighed, har mit Hjerte maattet sørge over den Nedværdigelse, hvori en vel udrustet Racer er nedbrunet gennem Druktenkladens Vp. Stønt alle stiftende Regeringer gennem det founde Aarhundrede har været slybige i denne Henseende, mener jeg dog, at Ansbalet falder aller tungest paa den nuværende. I Stedet for helt at forhnde Salget af berusede Drikke til de indfødte, oprettes der Salgssteder i Gæne, hvor den farvede Befolkning er talrigere end den hvide, og der er for Tiden Planer oppe om at oprette Salgssteder i Distrikter, som hidtil har været fri for denne Plage. Talsmændene for Bøsthytelsen af de indfødte og nogle af disse egne, mest fremragende Mænd, der ser, at Drikkeriet gør deres Race fattig og truer med helt at tilintetgøre den, har af deres Maag søgt at stanbe Udbredelsen af berusede Drikke. Men de maa læmpe om en mægtig, sftendelig Indflydelse i deres mennekesfætlige Virksomhed, og de ved godt, at Maoriene har selv ingen Oplysninger om, der vil fætte Straf — høje Væder eller Fængsel — for Salg eller Udbæling af Brandevin til nogen indfødt, det være sig Mand, Kvinde eller Børn. Naar man betænker de umaadelige Penge-sommer, som de indfødte har anvendt til D